

Uppsala universitet

Utvärderingsavdelningen
Brita Bergseth

2002-06-18
Reg.nr 641-1001-01

Ansökan om rätt att utfärda röntgensjuksköterskeexamen

Uppsala universitet ges rätt att utfärda röntgensjuksköterskeexamen.

Ansökan

Uppsala universitet har ansökt om rätt att ge röntgensjuksköterskeexamen, 120 poäng. För att granska ansökningar om denna examensrätt har Högskoleverket utsett en bedömaregrupp. I denna grupp har ingått dr.med.vet. Kerstin Hjelm-Karlsson, Uppsala, (ordförande), universitetsadjunkt Bodil Andersson, Lunds universitet samt docent Bo Nilsson, Stockholms universitet.

Bedömaregruppen har yttrat sig över ansökan till Högskoleverket. Yttrandet bifogas.

Bedömning

De sakkunniga bedömer att Uppsala universitet har förutsättningar att ge en utbildning som uppfyller målen för röntgensjuksköterskeexamen och föreslår att universitetet ges rätt att utfärda denna examen. Gruppen föreslår dock att universitetet inom ett år lämnar en redovisning för vilka åtgärder man vidtagit med anledning av de påpekanden som görs i yttrandet över ansökan under rubriken Sammanfattande bedömning.

Beslut

Högskoleverket instämmer i de sakkunnigas bedömning och beslutar bifalla ansökan. Verket kommer inom ett år att följa upp detta beslut i enlighet med bedömaregruppens yttrande.

Detta beslut har fattats av universitetskanslern efter föredragning av utredare Brita Bergseth i närvaro av avdelningschef Ragnhild Nitzler och kanslichef Lennart Ståhle.

Sigbrit Franke

HÖGSKOLEVERKET

Reg.nr 641-1001-01

Sid 2

Brita Bergseth

Kopia:

Utbildningsdepartementet

De sakkunniga

Yttrande över ansökan från Uppsala universitet om rätt att utfärda röntgensjuksköterskeexamen

I. Utbildningsbeskrivning

Utbildning för röntgensjuksköterskeexamen inom utbildningsprogram, 120 p

Uppsala universitet (f.d. Vårdhögskolan) har bedrivit vårdutbildning inom röntgenområdet sedan lång tid tillbaka. Utbildning i radiologi ges i dag som specialistutbildning med inriktning mot diagnostisk radiologi omfattande 50 p (fristående kurs på distans för sjuksköterskor). Från och med ht 2002 avser universitetet att ge ett utbildningsprogram om 120 p för röntgensjuksköterskor, där huvudämnet är vårdvetenskap. Antalet studieplatser planeras till 16-20 per läsår. För utbildning inom detta program ansöker universitetet om rätt att få utfärda röntgensjuksköterskeexamen.

Nuvarande grundutbildning inom områdena hälsa, vård och omsorg

Uppsala universitet ger läsåret 2001/02 följande utbildningsprogram inom områdena hälsa, vård och omsorg.

- ?? Apotekarprogrammet
- ?? Biomedicinarprogrammet
- ?? Biomedicinska analytikerprogrammet
- ?? Läkarpogrammet
- ?? Receptarieprogrammet
- ?? Sjukgymnastprogrammet
- ?? Sjuksköterskeprogrammet

Vidare finns specialistutbildningar för sjuksköterskor inom flera områden, bl a specialistutbildning med inriktning mot diagnostisk radiologi, 50 p.

Utbildningens innehåll och organisation

Ansvaret för den undervisning som ges i programmet är fördelat på följande institutioner.

- ?? Institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap (vetenskaplig metodik, allmän omvårdnad, medicinsk vetenskap)
- ?? Institutionen för medicinsk cellbiologi (biologiskt basblock)
- ?? Institutionen för onkologi, radiologi och klinisk immunologi, ORKI (specifik omvårdnad inom radiologi, fysik/teknik samt medicinsk vetenskap)
- ?? Institutionen för pedagogik (kurser i pedagogik)

Utbildningsprogrammet består av kurser inom ämnesområdena vårdvetenskap 60 p, medicinsk vetenskap 35 p, teknik och fysik 10 p samt övrig vetenskap 15 p. Ett examensarbete om 10 p kan läsas inom programmet, som därmed ger kompetens för kandidatexamen i vårdvetenskap. Valbara kurser inom en ram av 10 p ingår i programmet. Den kliniska delen av utbildningen utgör cirka 45 p (38 % av utbildningstiden).

Universitetet redovisar kursplaner för samtliga kurser.

Tillgång till lärarkompetens

Undervisningen ges huvudsakligen av lektorer, adjunkter och timanställda lärare. För undervisning inom programmet finns att tillgå

- ?? inom institutionen för onkologi, radiologi och klinisk immunologi: Två professorer, en lektor, två adjunkter med magisterexamen (varav en med utbildning inom röntgen). Vidare finns som

timlärare nio radiologer, två sjukhusfysiker, tre ingenjörer samt sex sjuksköterskor, varav fem har röntgensjuksköterskeutbildning.

- ?? inom institutionen för pedagogik: En professor, en lektor och två adjunkter med magisterexamen.
- ?? inom institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap: En professor, åtta lektorer varav en är docent, 21 adjunkter, varav 16 med magisterexamen, två läkare och två laboratorieassistenter. Därutöver finns timanställda lärare att tillgå.
- ?? inom institutionen för medicinsk cellbiologi: Fyra lektorer och fem lärare med forskartjänster, samtliga docenter, en disputerad lärare med forskartjänst, en lärare med magisterexamen samt två läkare.

Fördelningen av arbetsuppgifterna i lärartjänsterna varierar mellan de medverkande institutionerna.

II. Bedömning

Utbildningens styrkeområden

Lärarkompetens

Inom institutionerna för folkhälso- och vårdvetenskap, fysiologi samt pedagogik bedömer vi att lärarkompetensen är god. Inom institutionen för ORKI är den ojämn men god vad avser de olika radiologiska läkarspecialiteterna.

Områden att förbättra

Lärarkompetens

Antalet lärare med erfarenhet från röntgensjuksköterskans yrkesområde är begränsad. Det finns en adjunkt med utbildning som röntgensjuksköterska och med magisterexamen. Att endast kunna repliera på en lärare med yrkesspecifika kunskaper gör att situationen blir mycket sårbar. Vi rekommenderar att denna läraryrkesbrist åtgärdas så snart som möjligt.

Innehåll

Vi rekommenderar universitetet att omprioritera kurser inom vårdvetenskap, så att den valbara kursen, Omvårdnad vid angiografier, 5 p, kommer att ingå som obligatorisk kurs för alla studenter. Vi utgår från att kursen Omvårdnad vid MRT, 5 p, kommer att ingå i programmet som universitetet säger sig planera. Vi anser också att innehållet i kursen Gynekologi, obstetrik, pediatrik och psykiatri, 5 p, med fördel kan inrymmas inom andra befintliga kurser i programmet.

Vi kan inte finna att området nukleärmedicin tas upp i utbildningen. Detta tillhör visserligen knappast i dag ett område som den nyutexaminerade röntgensjuksköterskan ska behärska utan fördjupade studier. Vi föreslår dock att de studerande får en introduktion i teknik och metodik inom området. Nukleärmedicin kan med fördel erbjudas som fördjupningskurs inom en vidareutbildning.

Organisation

Uppsala universitet bör överväga att tidigarelägga vissa allmänna moment av såväl teoretisk som klinisk natur inom den yrkesspecifika delen av utbildningen. Vi anser att de studerande redan under första terminen bör komma i kontakt med den yrkesspecifika inriktningen av sin utbildning.

III. Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att Uppsala universitet har förutsättningar att ge en utbildning som uppfyller målen för röntgensjuksköterskeexamen och föreslår att universitetet ges rätt att utfärda denna examen. Vi föreslår dock att universitetet åläggs att inom ett år komma in med en redovisning för hur man åtgärdar följande punkter.

- ?? Angiografiundersökningar får idag anses utgöra en del av röntgensjuksköterskans arbetsområde. Vi anser därför att de bör ingå som en obligatorisk del i programmet för alla studerande. En introduktion till nukleärmedicin bör också ingå i programmet.

- ?? En viss omfördelning av teoretiska och kliniska moment inom röntgensjuksköterskans arbetsområde bör genomföras så att de studerande redan under första terminen kommer i kontakt med den yrkesspecifika inriktningen av sin utbildning.
- ?? Eftersom en utbildning som leder till yrkesexamen är ett långsiktigt åtagande gentemot de studerande, ska en plan tas fram för hur bristen på lärare med specifik inriktning mot röntgensjuksköterskans yrkesområde ska avhjälpas.